

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΕΕ
‘Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ’
Νοέμβριος 2013

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
‘ΕΘΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ’

Δημήτριος Αντ. Νικολάου
Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ
Δ/ντης ΥΠΥΜΕΔΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Στο πρώτο διαχρονικό ερώτημα, αν πρέπει να λειτουργούν ελεγκτικοί μηχανισμοί κατά τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων, η απάντηση δεν μπορεί παρά να είναι μόνο καταφατική.
- Στο δεύτερο ερώτημα, αν έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν ελεγκτικοί μηχανισμοί επί της παραγωγής δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων, η απάντηση είναι επίσης καταφατική.
- Στο τρίτο ερώτημα, κατά πόσον οι υφιστάμενοι ελεγκτικοί μηχανισμοί έχουν αποδώσει θετικά και μετρήσιμα αποτελέσματα, η απάντηση προκύπτει έμμεσα, από το γεγονός ότι ο αριθμός των ελεγκτικών μηχανισμών συνεχώς αυξάνεται.
- Όταν ο καθ. Θ. Τάσιος αναφέρθηκε στα περί ετεροδοσοληψίας, ορισμένοι ενοχλήθηκαν και μερικοί άλλοι αναθάρρησαν. Σήμερα, 10 χρόνια μετά η συζήτηση συνεχίζεται....

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (1/2)

Ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η χώρα μας υπόκειται στους ελέγχους των μηχανισμών που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους τύπους των συμβάσεων που συνάπτονται. Ως εκ τούτου και οι δημόσιες συμβάσεις μελετών και έργων όταν, ανά περίπτωση, υπερβαίνουν σε προϋπολογισμό τα όρια εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών, όταν συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους, ή και όταν χρηματοδοτούνται μόνο από εθνικούς πόρους, καλύπτονται από την ομπρέλα των αντιστοιχών Ευρωπαϊκών Ελεγκτικών Μηχανισμών.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται μετά από καταγγελίες ή και αυταπάγγελτα.

Οι βασικότεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί είναι:

➤ Η Υπηρεσία Ελέγχου Λειτουργίας της Εσωτερική Αγοράς, η οποία επιλαμβάνεται κυρίως θεμάτων που άπτονται της ανάθεσης συμβάσεων.

➤ Η Υπηρεσία Ελέγχου του Ανταγωνισμού, η οποία επίσης επιλαμβάνεται θεμάτων που άπτονται της ανάθεσης συμβάσεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (2/2)

- Η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η οποία επιλαμβάνεται θεμάτων που άπτονται της ανάθεσης και της εκτέλεσης συμβάσεων.
- Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο επιλαμβάνεται θεμάτων που άπτονται της ανάθεσης και της εκτέλεσης συμβάσεων.
- Άλλοι υποστηρικτικοί μηχανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Jaspers κλπ)

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκδικάζει όλες τις περιπτώσεις που παραπέμπονται σε αυτό.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (1/3)

- Σήμερα στη χώρα μας, είτε ως κοινοτική υποχρέωση είτε ως εθνική συνήθεια, λειτουργεί στο τομέα των δημοσίων μελετών και έργων ένας υπερβολικά μεγάλος αριθμός Ελεγκτικών Μηχανισμών με παράλληλες ή/και επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες.
- Τέτοιοι **εξωτερικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί**, πέραν των εσωτερικών τους οποίους προβλέπει η κείμενη νομοθεσία περί μελετών και έργων (Προϊσταμένη Αρχή και Τεχνικό Συμβούλιο), είναι οι εξής:
 - Οι Υπηρεσίες Διαχείρισης Κοινοτικών Προγραμμάτων, που ελέγχουν κατά τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων.
 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο που ελέγχει το στάδιο ανάθεσης και σε ορισμένους φορείς και κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
 - Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων, που ελέγχει τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (2/3)

- Το Ελληνικό Κοινοβούλιο που, πέραν του κοινοβουλευτικού έργου, ελέγχει κατά το στάδιο της ανάθεσης μεγάλων συμβάσεων (άνω των 20 εκ. Ευρώ).
- Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να προβεί σε έλεγχο κατά τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων.
- Τα Διοικητικά και Πολιτικά Δικαστήρια ελέγχουν κατά τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων.
- Το Συμβούλιο της Επικρατείας ελέγχει τόσο τις διαδικασίες ανάθεσης, όσο και αυτές κατά την εκτέλεση συμβάσεων.
- Ο Άρειος Πάγος ελέγχει κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
- Οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, διενεργούν ελέγχους κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
- Η Ειδική Υπηρεσία 'Αρχή Πληρωμής', ελέγχει κατά το στάδιο εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (3/3)

- Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), ελέγχει κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
- Ο ΕΣΠΕΛ ελέγχει (ποιοτικά) συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις έργων κατά το στάδιο εκτέλεσης.
- Το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων ελέγχει τόσο κατά το στάδιο ανάθεσης όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
- Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης ελέγχει τόσο κατά το στάδιο ανάθεσης όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.
- Το Σώμα Επιθεωρητών- Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ελέγχει τόσο κατά το στάδιο ανάθεσης όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσης συμβάσεων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (1/2)

- Όσον αφορά στους Ευρωπαϊκούς Μηχανισμούς Ελέγχου συμβάσεων μελετών και έργων, ας τους θεωρήσουμε δεδομένους και μάλλον αδιαπραγμάτευτους.
- Όσον αφορά όμως στους υφιστάμενους Εθνικούς Ελεγκτικούς Μηχανισμούς, τα περιθώρια εξορθολογισμού είναι μεγάλα και προς τούτο προτείνουμε:
 - Να μειωθεί δραστικά ο αριθμός αυτών των ελεγκτικών μηχανισμών και ταυτόχρονα να εξορθολογισθεί και να επανακαθορισθεί ο ρόλος των νέων μηχανισμών.
 - Να στελεχώνονται οι ελεγκτικοί μηχανισμοί με ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει ανάλογη γνώση, μεγάλη σχετική εμπειρία και βεβαίως ήθος. Ο ελεγκτής-επιθεωρητής θα πρέπει πρωτίστως να έχει διατελέσει ελεγχόμενος και να έχει αναλάβει θέσεις ευθύνης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (2/2)

- Να δημιουργηθούν εξειδικευμένα Τμήματα στα Δικαστήρια, τα οποία, αφού στελεχωθούν κατάλληλα, να εκδικάζουν όλες τις υποθέσεις προσφυγών, κατά τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων, αλλά και τις υποθέσεις των απαλλοτριώσεων. Η παρουσία στελεχών της Διοίκησης κατά την εκδίκαση των ως άνω υποθέσεων να καταστεί υποχρεωτική.
- Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις κείμενες διατάξεις και αφορούν όλοκληρο το πλέγμα της παραγωγικής διαδικασίας των δημοσίων μελετών και έργων να τηρούνται από ελεγχόμενους και ελεγκτές.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**